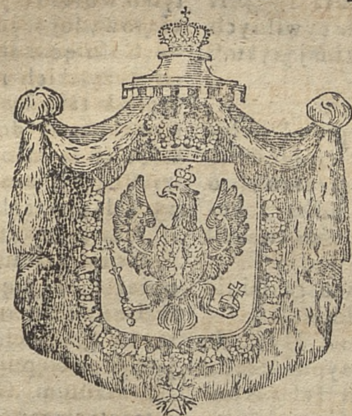
GAZETA

Wielkiego Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadworněj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 161. — W Piątek dnia 13. Lipca 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 9. Lipca.

J. K. M. Xiążę August wyjechał do Rheinsberg.

Z dnia 10. Lipca.

N. Pan raczył Tajnego Radzcę Regencyjnego, Geibler, w Verchland w Pomeranii obdarzyć prawem szlachectwa.

Wyjechali stąd: JW. Generał-Porucznik, Szef żandarmeryi i Komendant Berlina, Tippelskirch, do Szląska.

Cesarsko-Rossyjski Generał-Major i komenderujący konną artyleryą gwardyi, Gerbel II., do Drezna.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 9. Lipca.

Rada Administracyjna Królestwa przez postanowienia z dnia 3. brez. m., mianowała: JXiędza Pawła Straszyńskiego, Kanonika Metropolitalnego Warszawskiego, Referentem drugim, w sekcyi duchownéj rzymsko-katolickiéj; JXiędza Macieja Modzelewskiego, Kanonika honoralnego Kolegiaty Pułtuskiéj, Kanonikiem Fundi Szwelica, przy téjże Kolegiacie; JXiędza Michała Laurysiewicza, Administratora Cerkwi parafialnéj w Klątwach, Proboszczem Cerkwi parafialnéj obrządku grecko-katolickiego w mieście Dubience, Ekonomii Chełmskiéj; JXiędza Łukasza Ulanickiego, Administratora Cerkwi parafialnéj obrządku grecko-katolickiego we wsi Busnie, Plebanem téjże Cerkwi.

Rossya.

Z Petersburga, dnia 20. Czerwca. (st. st.)

Ukazy Cesarskie do Rządz. Senatu. — 18go Maja b. r. - Zatwierdzony zostaje nowy etat Heroldyi. Pensye znaczniejszych urzędników będą odtąd następne: Herold-mejstra 6000 r.; trzech jego towarzyszów po 3000; czterech Sekretarzy po 1500; czterech starszych ich pomocników po 1200, tyluż młodszych po 1000, Protokolisty 1200, Regestratora 1000, Exekutora 1500, Archiwisty 1200, trzech malarzy do rysowania dyplomatów i herbów po 1000, tyluż kalligrafów po 1000. Nadto malarzom ma się płacić po 20 r. od arkusza na farby i złoto, a kalligrafom po 15 r. od dyplomatu. — 1go b. m. „Przekonawszy się z doniesień miejscowéj władzy o dogodności wprowadzenia języka rossyjskiego do sądowego przewodu w guberniach Podolskiéj i Wołyńskiéj, rozkazujemy: 1) Wprowadzić język rossyjski we wspomnionych gu-

berniach i do cywilnego sądowego przewodu; a sząd, 2) zaczynając od 1. Stycznia 1833. r. wszelkie sprawy w sądownictwach cywilnych tych gubernii odbywać w rossyjskim języku."

Francya.

Z Paryża, dnia 1. Lipca.

Król Jmć przybywszy wczoraj przed południem z St. Cloud, prywatne dał dwugodzinne posłuchanie Panu Dupin (starszemu); o godzinie 3. prezydował Król w półtory godzinnéj Radzie Ministrów, poczém wrócił do St. Cloud.

Xiążę Orleański wczoraj zrana o godzinie 8½. przybył z powrotem do St. Cloud.

Vikomta Chateaubriand, Barona Hyde de Neuville i Xięcia Fitz James wypuszczono wczoraj na wolność za wyrokiem Izby Konsyliarzów przy Sądzie Królewskim, którzy oświadczyli, iż niema powodu żadnego wytoczenia przeciw tym Panom sprawy kryminalnéj.

Do wyroku Sądu Kassacyjnego przyłożył się podobno najwięcéj Pan Isambert. Następujące w tym przedmiocie szczegóły przytoczyć niezawadzi. Już onegdaj zwołał był Prezydent Sądu Kassacyjnego Radzców sekcyi kryminalnéj, któremu posiedzeniu przytomnymi też byli inni prawnicy znakomitsi, jako też Wielki zachowawca pieczęci z poufałymi przyjaciołmi swymi; zasięgano zdań wzajemnych, liczono głosy, w skutek czego Ministrowi ręczono za większość 2 głosów. Wczoraj wszelako, gdy się po zakończeniu układów sądowych, Sąd do pokojów obradowych był udał, Pan Isambert głos zabrał i przytoczył niezliczone mnóstwo praw, celem udowodnienia nieprzyzwoitości i nieprawności stanu oblężenia i Sądów wojennych. Unieważniono więc spisany już na korzyść Ministrów wyrok kassacyjny, a uchwalono przeciwnie wniosek Pana Rives, na niekorzyść rządu. Gdy Sędziowie z Izby obrad występowali, Pan Isambert, jako najmłodszy Radzca, ostatnim był z wchodzących do sali; dał on natychmiast z tryumfującą miną znak Panu Odillon-Barrot, skąd ten słusznie mógł wnioskować, że zawołane podanie jego pożądany wydało skutek. Powiadają, że cały stan adwokatów na cześć Pana Barrot wielki da obiad. — Wczoraj zajmował się Najwyższy Sąd Królewski podaniami kassacyjnemi na śmierć skazanych osób, Colombat i Hassenfratz; tą razą zasiadł Pan Nicord na miejscu Prokuratora Generalnego i oświadczył wbrew przeciw zdaniu kolegów swoich, że wyrok Sądu Królewskiego w sprawie oskarzonego Geoffroy istotném jest dobrodziejstwem dla kraju; rozumiał więc, iż od wszelkiego się może wstrzymać podania (Plaidoyer) i tylko wnieść o prostą kassacyą wyroków śmierci powyżéj wymienionych. To też się stało. — Cofnięcie stanu oblężenia poprzybijano tu na wszystkich rogach ulic. Ponieważ jednak środek takowy przez wyrok Sądu Kassacyjnego został do skutku przywiedziony, nikt więc za to Ministrom niedziękuje.

Wczoraj umarło tu na cholerę osób 40; 15 w lazaretach, a 25 w domach prywatnych; innym chorobom uległo osób 42.

Dzienniki tutejsze piszą, iż 3 mocarstwa opiekujące się Grecyą podpisały niedawno w Londynie nowy protokuł względem interesów greckich. Główne postanowienia mają być następujące: 1) Xiążę Otto, mianowany Królem Grecyi, przybędzie tam wraz z trzytysiączném wojskiem bawarskiém, które w kraju tym pozostanie. 2) Mocarstwa podpisujące protokuł mają gwarantować mu pożyczkę 20 milionów. 3) Jeśliby Xiążę Otto, Król Grecyi, umarł, niezostawiwszy Następcy tronu, w tym razie korona nieprzejdzie do familii panującéj w Bawaryi, lecz trzy mocarstwa przystąpią do nowego wyboru.

Z Oranu donoszą pod dn. 24. Maja: „Po kilkokrotnych bezskutecznych usiłowaniach Arabów, aby opanować to miasto, zdaje się teraz, iż zaniechali tego zamysłu, i od kilku dni zupełna spokojność panuje w okolicy. Słychać, iż Arabowie proponowali traktat pokoju, czemu jednak trudno dać wiarę, i owszém wypadałoby mniemać, iż tym przebiegiem chcą zmniejszyć naszę baczność, aby potém raptownie z nowemi siłami uderzyć na miasto. Tymczasem batalion 66go pułku umieszczono w Wielkim Meczecie. Że w obecnych okolicznościach port tutejszy utracił dawniejszą swoję czynność, nikogo to zadziwiać niemoże; ustawiczny bowiem stan wojny niejest dogodnym dla handlu i rólnictwa. Gdybyśmy tu używali spokojności, osadnicy i kupcy, z powodu klimatu woleliby zapewne prędzéj obrać sobie mieszkanie w Oranie niż w Algierze. Zdaje się atoli, iż rząd francuzki niepoznaje dostatecznie ważności Oranu."

Z dnia 2. Lipca.

Messager des Chambres donosi, że oprócz Professora Lelewela podobnie też Hr. Antoni Ostrowski, były dowódzca polskiéj gwardyi narodowéj, rozkaz rządowy odebrał, aby Paryż i Francyą opuścił po upłynieniu 5 dni i nigdy więcéj nogą niestanął na ziemi francuzkiéj. Kierunek drogi wyznaczono mu przez Calais. Pan Lelewel miał wczoraj wieczorem stąd wyjechać, Hr. Ostrowski zaś zaniósł protestacyą w sprawie swojéj do Ministeryum naszego.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 30. Czerwca.

Na Cześć Lordów Althorp i Milton, dotychczasowych dwóch członków parlamentowych dla Northamptonschire, dano wczoraj w Northampton świetną biesiadę, na którój między innemi Lord Althorp zażalenie swoje wynurzył, iż w skutek bilu reformy niemoże nadal zostać zastępcą c a ł e g o Hrabstwa, gdyż to rozdrobniono na części. Wszakże poczytywał się Minister za szczęśliwego, że się ile możności do uskutecznienia środka reformy przyłożył. „Niegodzi się wprawdzie, mówił, po téj zbawiennéj odmianie, która z czasem niezawodnie plony wyda uszczęśliwiające, spodziewać cudownych i niezwłocznych polepszeń bytu naszego; niemoże ona ukoić jednym razem ran, od wieków krajowi zadawanych; ale zapobieży bez wątpienia nowym uszkodzeniom.“ — Lord Milton między innemi tak mówił: Zdania o organizacyi popularnéj bardzo są rozmaite. Co do mnie, niesądzę, żeby takowe urządzenie mniéj miało być zdatne do prowadzenia wojen niż jakie inne; chociaż naturalnie pod rządem popularnym tylko dla korzyści narodowéj wojnę prowadzić można. Będzie więc pod takim rządem mniéj łatwą rzeczą wypowiedzieć wojny; ale przeciwnie czczáby było nadzieją rozumieć, że dla tego podwoje Janusa na zawsze będą zamknięte. Jam przyjaciel pokoju, i z wielkim wstrętem uchwaliłbym wojnę, swobody Europy całéj zawichrzającą; ale jednakbym się jéj niewzbraniał, gdyby tego honor i interes ojczyzny wymagały. Co się tyczy handlu, pozwalam sobie zwrócić uwagę Panów na wyrok jednego z największych mędrców politycznych, t. j. Franklina; ten zaś zwykł mawiać, że senat mieszający się w sprawy kupieckie, jest gromadą największych durniów (Narren-Pack) na świecie.“ — Zresztą oświadczyli się obadwa Lordowie być nowymi kandydatami hrabstwa, jeden dla części południowéj, drugi dla północnéj.

Walter-Scott ciągle bardzo chory. Buletyny lekarzy zawsze brzmią jednostajnie w sposób następujący: Sir Walter przepędził noc spokojną, ale w stanie zdrowia jego niezaszło od dnia wczorajszego żadne polepszenie.

Wiadomość o poselstwie Lorda Durham do Petersburga uczyniła dn. 27. m. b. na giełdzie przykre wrażenie; rozumiano powszechnie, że się ono łatwo stać może powodem do nieporozumień. Osoby znakomite, do legacyi rossyjskiéj należące, powątpiewają o całéj téj missyi.

Onegdaj stawiono przed sąd w Reading Dennisa Collins, który kamieniem rzucił na Króla. Ma on lat 45; figury bardzo szczupłéj i wychudłéj, ale przy tém łagodnego spojrzenia; religii katolickiéj. Żałował sam gorzko występku swego, który uniewiniał biedą i nędzą w jakiéj przez kilka miesięcy zostawał; między innemi oświadczał z płaczem i narzekaniem, że od dni 3 nic niejadł i niepił. Zwalał wszelką winę na P. Kears, dozorcę szpitala w Greenwich, który go dla niekarności, okazanéj przeciw podoficerowi, z szpitala wypędził. Świadków zobowiązano, stawić się przed assyzami, gdyż zbrodniarza o zelżenie majestatu obwiniono.

W Irlandyi ciągłe są zaburzenia. Liczba wojsk tam konsystujących dochodzi do 25,000. — Oranżyści zapowiedzieli na dzień 12. Lipca wielką processyą, zaś przeciwna partya, tak nazwanych wiązkowych (Bandmänner) przedsiębierze środki potrzebne do dania oporu.

Na posiedzeniu Izby niższéj d. 29. b. m. przeczytano trzeci raz bil względem oznaczenia nowych granic Hrabstw. Następnie zdano sprawę o Szkockim bilu reformy. Generalny adwokat otrzymał pozwolenie, aby podał bil względem zniesienia kary śmierci za fałszowanie podpisów. Bil ten natychmiast pierwszy raz przeczytano.

Xiążę Lieven i Hrabia Matuszewicz udarowani zostali przez N. Cesarza wszech Rossyi orderem, pierwszy S. Andrzeja, a drugi Ś. Alexandra Newskiego. — Generał Hrabia Woroncow, poprzednik Xięcia Lieven, w poselstwie przy dworze naszym, umarł tu w 88. roku życia.

D z i e n n i k D w o r s k i twierdzi, że Parlament rozwiązany będzie w pierwszéj połowie Sierpnia. Natenczas, powiada wspomnione pismo, Hr. Grey złoży swój urząd, a następcą jego zostanie Lord Brougham, który zupełnie odzyskał zdrowie.

W liście z Bassory z dn. 24. Sierpnia 1831. powiedziano: Każdy prawie kraj téj strefy nawiedzony został okropną karą Opatrzności. Już dawniéj musiano mieć wiadomość o nieszczęściach, jakie dotknęły pobożne miasto Bagdad i jego okolice. W téj chwili odbieramy doniesienie z Hamadan (dawnego Ecbatana) o nowéj klęsce. Miasto przepełnione rodzajem ognistych wężów, których ukąszenie wprawia w szaleństwo i natychmiast zabija. Ulice miasta mają być napełnione ciałami zmarłych, które pożerają psy i szakale. Mieszkańcy są przerażeni strachem i bojaźnią, i niewiedzą gdzie się ukryć przed gniewem Niebios.

OBWIESZCZENIE.

Ur. A g n i s z k a G i e l e c k a z Maryanowa i Ur. O n u f r y B u s s e Sekretarz powiatowy

z Wągrowca wyłączyli aktem przedślubnym na dniu 9. Czerwca r. b. wszelką wspólność majątku i dorobku.

Wągrowiec, dnia 1. Lipca 1832.

Król. Pruski Sąd Pokoju.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Bożnica żydowska tu w Lesznie na Kościańskiéj ulicy położona a na 5240 Talarów sądownie oceniona, do któréj następujące pertynencye należą, jako to:

1) sikawnia niedaleko bóżnicy wystawiona w wartości 100 Tal.;
2) domostwo także na Kościańskiéj ulicy pod Nr. 168. położone, a na 534 Tal. 7 sgr. 6 fen. sądownie ocenione;
3) kąpielnia pod Nr. 169. położona a na 262 Tal. 22 sgr. 6 fen. oceniona;
4) szpitał żydowski pod Nr. 174. położony a na 295 Tal. otaxowany;
5) Jatki także na Kościańskiéj ulicy położone i na 120 Tal. otaxowane;
6) rzeźnia z podworzem i chlewami za bramą Kościańską pod Nr. 991. położona a na 299 Tal. 5 sgr. otaxowana;
7) dwa, za bramą Rydzyńską pod Nrami 423. i 424. położone tak nazwane domy pogrzebowe, wraz z placem pogrzebowym, 8 Morgów w sobie zawierającym na 765 Tal. ocenione;

będzie z mocy zlecenia Królewskiego Sądu Ziemiańskiego Wschowskiego, w drodze koniecznéj subhastacyi publicznie więcéj dającemu przedaną.

Termina licytacyjne wyznaczone zostały na
dzień 15ty Czerwca,
dzień 15ty Sierpnia,
dzień 18ty Października r. b.,
z których ostatni zawitym jest, w lokalu naszym sądowym, o czém chęć kupienia mających i posiadania zdolnych zawiadomiamy.

Taxę powyższych imobiliów w każdym przyzwoitym czasie u nas przejrzeć można.

Leszno, dnia 31. Marca 1832.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

List gończy.

W nocy 17/18. m. b. zbiegł parobek Walenty Zieliński, który poprzednio w Sądzie Kryminalnym w Poznaniu według własnego podania półrocznem więzieniem i 40. batami był karany, a tu z koniem zapewne kradzionym przytrzymanym został, z więzienia naszego; łańcuch który na szyi miał założony udało mu się zdjąć i uciekł z kajdanami na ręku i nodze.

Wszelkie władze upraszamy, aby go bezpiecznie spętanego na przypadek schwytania go nam odstawiły.

Rysopis i opis ubioru jego jest następujący.

Witkowo, dnia 20. Czerwca 1832.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

Rysopis.

Obwiniony nazywa się Walenty Zieliński, liczy 25 lat, wyznaje religią katolicką, w Mieczownicy w Polsce urodzony, 5 stóp 3 cale wysoki, ma włosy blond, czoło podługowate, brwi blond, niebieskie oczy, twarz zwyczajną, brodę blond, brodę kończatą, twarz pociągłą, cerę zdrową, mówi po polsku.

Opis ubioru.

Szary sukienny kaftan, starą łataną szarą kamzelkę z białemi kościanemi guzikami, białe płócienne spodnie, czarną chustkę, podobny kapelusz, białą płócienną koszulę i stare bóty.

OBWIESZCZENIE.

Dnia 16. b. m. po południu o 3. godzinie w miejscu posiedzeń tutejszego Sądu Ziemiańskiego, będą niektóre juwele i klejnoty, rozmaite srebrne sprzęty stołowe, publicznie najwięcéj dającemu za gotową zapłatę sprzedane, do czego się ochotę kupna mających zaprasza.

Poznań, dnia 3. Lipca 1832.

Referendaryusz Sądu Ziemiańskiego,
Potocki.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 10. Lipca 1832.	Papierami	Gotowizną
	po	po
Obligi długu państwa . .	94	$93\frac{1}{2}$
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	98	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	99	—
Wschodnio-Pruskie . . .	100	—
Szląskie	—	$106\frac{1}{8}$

Poznań, dnia 12. Lipca 1832.

	Papierami.	Gotowizną.	Od sta.
Kurs obligów m. Poznania	95	—	4